

Voorzitter: H.E.H. van Niejenhuis (PvdA)

Namens de raad: H. Sietsma (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), W. Paulusma (D66), W.H. Koks (SP), I. Jacobs (VVD), G. Brandsema (ChristenUnie), L.H. van de Giessen (CDA), K. de Wrede (PvdD), D. Mellies (100% Groningen), A. Sijbolts (Stadspartij), S.R. Bosch (Student&Stad), K. Blauw (PVV)

Namens het college van B&W: P.S. de Rook

Namens de griffie: W.H. Bierman

Groningsmodel voor wijk en dorpsdemocratie (raadsvoorstel 17-2-2021)

00:01:00

Voorzitter: Goedemiddag allemaal. Ik zou willen voorstellen om zo te beginnen met onze vergadering.

00:05:05

De heer Noordam: Ben ik te verstaan?

00:05:07

Voorzitter: Ja, meneer Noordam, u bent te verstaan. Ik geef u over een paar minuten het woord. We hebben nog wat inleidende rituelen en iedereen zoekt hier een plek. Ik zie dat de heer Eldering er ook is dus er zijn drie sprekers. Heren, ik geef u zometeen het woord, maar zouden jullie nu de microfoons willen uitzetten? Dat geldt ook voor de raadsleden die digitaal aanwezig zijn. Als ik het goed heb zijn wij compleet. We beginnen vijf minuten later, want de vorige sessie liep uit en dan moeten eerst even de ramen opengezet worden. We spreken vanmiddag over het Groningse model voor wijk- en dorpsdemocratie. Ik hoor nog ergens een microfoon aanstaan bij iemand thuis. Zou iedereen nog een keer willen kijken of hun microfoon uitstaat, want het geeft geruis hier in de zaal. 17 Februari hebben wij een beeldvormende bespreking gehad over dit onderwerp en vandaag is het een meningsvormende bespreking. Dat betekent dat het stuk hierna wordt voorgelegd voor besluitvorming aan de gemeenteraad.

00:06:41

De heer Brandsema: De heer Noordam, zou u uw microfoon uit kunnen zetten?

00:06:44

De heer Noordam: Ik moet even kijken waar dat zit.

00:06:47

De heer Brandsema: Onder in beeld.

00:06:48

Voorzitter: Of niet bewegen. Dat is ook goed. Wij hebben vier minuten spreektijd per fractie. Vijftien minuten voor het college. Digitaal zijn aanwezig: de heer Brandsema, mevrouw Paulusma en de heer Mellies. Er hebben zich drie sprekers gemeld die ik zojuist al even noemde en ik zou graag eerst naar de drie sprekers willen gaan. Meneer Van der Kellen, mag ik u als eerste het woord geven? U heeft drie minuten de tijd om het woord te richten tot de raadsleden. Voordat u begint ga ik nog even naar de heer Koks.

00:07:25

De heer Koks: In de toelichting stond dat ik vijf minuten spreektijd zou hebben en dat is zonder slag of stoot met twintig procent gereduceerd.

00:07:35

Voorzitter: Dat klopt, succes! Meneer Van der Kellen, gaat uw gang.

00:07:41

De heer Van der Kellen: Dank u wel. Goedemiddag. Mijn eerste reactie op het voorstel was dat het een mooi verhaal is over ambitie en visie. Mijn tweede reactie was dat ik dit al eerder heb gelezen in een brief van B&W aan de raad van tweeëntwintig oktober 2014 over gebiedsgericht werken en wijkplek-ouderschap. Kernwoorden van het college toen en ook nu: de wijk centraal, meer samen en niet meer top-down, maar bottom-up. Daarvoor was een andere, transparante en faciliterende organisatie nodig. Helaas ontbreekt een evaluatie van de veranderingen in structuur en werkwijze van de organisatie sinds 2014. In 2014 waren het vier A4-tjes zonder bijlagen en schema's. Nu, in 2021, tweeëntwintig pagina's met schema's en zes bijlagen en evaluaties van een aantal experimenten. Hoe zou het Gronings Model 2.0 er in 2028 uitzien? Nog meer marketingjargon? Honderd pagina's met nog meer schema's en bijlagen?

00:08:49

De heer Van der Kellen: Ik mis in dit voorstel hoe u dit gaat doen. Hoe maak je de ambitie waar? Welke stappen neem je en wanneer? Hoe zou de ambtelijke organisatiestructuur moeten zijn en welke competenties dienen welke medewerkers te hebben om het model realiteit te laten worden? Het recentste organogram met afdelingen van de gemeente dateert uit 2015, maar er is niet aangegeven welke taken zij hebben. Op uw voorstel staan de ambtelijke opstellers vermeld met hun telefoonnummers. Een inwoner moet bijna alles via telefoonnummer 14050 doen. Dat werkt voor de bulk van de vragen. Voor eenvoudige problemen, zoals losliggende tegels en een wipkip. Als je een beleidsvraag hebt of een vraag die meerdere afdelingen raakt wordt het ingewikkeld, zo niet onmogelijk, om in de organisatie door te dringen. Mailadressen en telefoonnummers mogen niet worden afgegeven en als het al lukt om contact te maken met de juiste medewerker is vaak het antwoord: "Wacht maar tot wij ons beleid hebben opgeschreven dan kun je daarop reageren".

00:09:57

De heer Van der Kellen: Dan zijn de ambtelijke loopgraven betrokken en is van samen optrekken geen sprake. Als u prijs stelt op voorbeelden hoe moeilijk dit is heb ik er wel een paar. Tot slot had ik verwacht dat dit voorstel zou zijn besproken met wijkorganisaties en verenigingen van Dorpsbelang. Ik heb het gevraagd aan bestuurders van drie verenigingen van Dorpsbelang. Slechts één bestuurder had ooit, via via, van het Gronings Model gehoord. De overige bestuurders kenden het Gronings Model niet. Ik vraag me af of een vaststelling van dit voorstel door de raad, zonder aanvulling over hoe dit in de praktijk zal worden, recht doet aan de ambitie en visie om gezamenlijk met de betrokken inwoners een stap voorwaarts te maken. Overigens ontbreekt ook hoe en wanneer de gemeenteraad haar controlerende- en informerende taak ten aanzien van het Gronings Model gaat waarmaken.

00:10:52

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage, meneer Van der Kellen. Ik zou willen voorstellen om door te gaan naar de heer Eldering en de eventuele vragen van raadsleden te bewaren tot het eind. Meneer Eldering, gaat uw gang.

00:11:10

De heer Eldering: Ik ben erbij geweest in de voorbereidende gesprekken en ik vind het, op zich, een heel goed plan. Dat is enerzijds, omdat-

00:11:17

Voorzitter: Ik val je even in de rede want je bent hier overdwars in beeld.

00:11:22

De heer Eldering: Zo beter?

00:11:22

Voorzitter: Ja, zo is het beter. Nu zien we alleen je haar, maar je stem komt wel goed over en dat is het belangrijkste.

00:11:33

De heer Eldering: Dank voor de gelegenheid dat ik hier mag inspreken. Zoals in het maatschappelijke punt staat: 'Onze ambitie op het terrein van Gebiedsgericht Werken en Democratische Vernieuwing, zoals verwoord in het Coalitieakkoord, is dat we inzetten op nabijheid, vertrouwen en betrokkenheid. Hiervoor willen we intensief en vroegtijdig samenwerken met bewoners aan de wijkagenda en aan maatschappelijke opgaven'. Daar werd ik helemaal blij van. Enerzijds is er een planning en zijn we niet vroegtijdig bij het Gronings Model betrokken. Dat is jammer, maar aan de andere kant vind ik dat het een organisch verhaal is, zoals Paul de Rook in zijn betoog zei. Ik spreek namens twee organisaties. Dat is enerzijds Bewonersplatform De Hoogte. Ik ben heel blij dat de bewonersorganisaties hierbij betrokken worden, want in het vorige verhaal werd door een beleidsambtenaar gezegd dat bewonersorganisaties niet meer van deze tijd zijn. Ondertussen zie ik een heel groot pakket op de bewonersorganisaties afkomen die heel verschillend zijn, dus ik denk dat het heel goed is vroegtijdig al die organisaties erbij te betrekken, zodat het geen top-down verhaal wordt, maar dat het inderdaad een combinatie is van bottom-up en top-down.

00:12:55

De heer Eldering: Wat ik heb gemerkt, dat noemde de vorige spreker ook al, is dat een aantal raadsleden, maar ook ambtenaren, werkelijk geen idee hebben hoe het speelveld is. Ik vraag bewust, zowel voor het Bewonersplatform als voor het burgerinitiatief Handig in de Buurt, dat mensen weten wat er gebeurt en dat er een gelijk speelveld is, zodat je de initiatieven die er al zijn niet passeert. Ik kan - net als de vorige spreker - verschillende voorbeelden noemen van wat daar niet gaat. Ik vind dat als je gelijk opgaat je dat vroegtijdig moet doen en op basis van een gezamenlijk plan. Ik ben al jaren bezig met het burgerinitiatief Handig in de Buurt en dat heeft inmiddels zijn vruchten afgeworpen, maar ik zie nog steeds dat er contraproductieve activiteiten plaatsvinden in de gemeente en dat vaak dingen rondom geld georganiseerd worden. Er is meer als reorganiseren rondom geld. Het gaat er ook om in hoeverre je met hart en ziel betrokken bent bij deze zaken. Dus ik vind dat rondom de financiering, want dat is een belangrijke, ook de [onhoorbaar] en balans vanaf het begin

goed op orde moeten zijn en dat iedereen erbij betrokken is. Dat voor wat betreft het burgerinitiatief.

00:14:14

De heer Eldering: Ik zou graag, waar wij bezig zijn in de hoogte, maar niet alleen in de hoogte, een netwerk van communities bouwen en de punten verbinden. Dat geeft een hele stevige basis voor de toekomst mits die goed geborgd is, want dat ontbreekt nog wel eens aan zaken. Daar zou ik graag in het uitvoeringsproces bij betrokken worden. Niet alleen vanuit de bewonersorganisatie, maar ook vanuit de initiatieven. Naar mijn gevoel is het zo dat daar een belangrijke regierol voor de gemeente ligt en dat heb ik inmiddels met de gebiedscoördinator besproken. Er hoort een stukje regievorming bij, zodat we zeker weten dat we vanuit het burgerperspectief alle partijen erbij betrokken hebben. Dat vind ik het belangrijkste in het verhaal op het moment dat de uitvoering plaatsvindt.

00:15:14

Voorzitter: Dank je wel voor deze bijdrage. Ik denk dat je aan het eind was?

00:15:18

De heer Eldering: Ja.

00:15:20

Voorzitter: Mooi binnen de drie minuten. Meneer Rutger Noordam, u heeft de eer om het af te sluiten als u de microfoon kunt vinden.

00:15:31

De heer Noordam: Ik ben nu weer te horen?

00:15:33

Voorzitter: Ja, en ook goed in beeld.

00:15:36

De heer Noordam: Ik heb hier twee kantjes dus ik hoop dat ik het binnen de tijd red. Ik vind het eigenlijk onjuist dat u de tijd bepaalt op het moment dat wij hier het woord mogen voeren als wijkraden.

00:15:48

Voorzitter: Zullen we afspreken dat we het een keer andersom doen? Dan komen we bij u en dan mag u de tijd bepalen.

00:15:56

De heer Noordam: Ja, precies. Dat is helemaal geen slechte zaak. Geachte dames en heren, ik spreek hier namens het bestuur van Vereniging Wijkraad Hoogkerk, ook wel bekend als de VWH. Wat ons betreft gaat dit onderwerp over het zogeheten convenant waar zo vaak over gesproken wordt. Het convenant dat de verhoudingen regelt tussen stadsbestuur, ambtenaren en de raad enerzijds en onze- [onhoorbaar]

00:16:27

Voorzitter: Ik heb gemerkt dat de heer Noordam is stilgevallen. Ik wilde even kijken of hij weer terugkwam, maar dat lijkt niet het geval. Wij weten niet hoelang dit duurt, dus ik wil, gezien de tijd, voorstellen-

00:17:22

De heer Noordam: Wat gebeurt hier nou?

00:17:24

Voorzitter: U was even verdwenen.

00:17:28

De heer Noordam: Maar nu ben ik er weer. Kan ik mijn verhaal voortzetten?

00:17:33

Voorzitter: Gaat uw gang.

00:17:38

De heer Noordam: Toch is alles makkelijker gezegd dan gedaan en ik sluit me aan bij de vorige sprekers. Ambitie is altijd voorhanden, maar het gaat om de praktijk en uitvoering. Het gaat ons in de eerste plaats om de continuïteit, waarbij successen en onze wederzijdse realisatiekracht - zoals Paul de Rook dat zo mooi typeerde in zijn uiteenzetting - er mogen zijn voor de wereld. In het Gronings Model heeft hij het over archetypen als basis met als meest vergaande archetype type C: besluiten en verdelen. Dan zullen er bevoegdheden worden overgedragen en zwaardere eisen binnen dit model gesteld worden aan de relativiteit en inclusiviteit. Nu vinden we dit allemaal mooi en een archetype is geen bezwaar, maar in essentie worden wij graag erkend in onze eigen kracht.

00:18:39

De heer Noordam: Het gaat erom dat, hoe het ook zit, groot of klein, institutioneel, van de staat of non-gouvernementeel, om elkaar naar behoren en als gelijkwaardige partners te behandelen. Daar kan veel kracht van uitgaan voor alle partijen. We zijn dus van harte bereid proefgebied voor uw type C te gaan worden, maar dan zou er wel voldoende gefaciliteerd moeten zijn, zowel ambtelijk als secretariael, om samen met u een vuist te kunnen maken voor het belang van de burger. Voor ons horen daar ook derde partijen bij. Betrek ons bij het centrale hoofdlijnen overleg met derde partijen, zoals de politie, wijkagenten op straat, de WIJ-organisatie - bijvoorbeeld ook hun bekostiging, want daar heeft de raad, volgens mij, ook nauwelijks een vinger achter te krijgen en wij al helemaal niet - en de woningbouwcorporaties.

00:19:59

De heer Noordam: Afsluitend, het gaat om de continuïteit van onze organisatie die niet afhankelijk zou moeten zijn van toevallige politieke winden die telkens opsteken en die altijd direct onze elementaire ondersteuning raken als vrijwilligersorganisatie en daar moeten we het mee doen. In elk geval gaat het erom dat-

00:20:24

Voorzitter: Meneer Noordam, ik val u in de rede, want de tijd is echt ruimschoots verstreken.

00:20:29

De heer Noordam: Wij zullen dit nog verder uiteenzetten in een brief aan u. Ik moest dit ook maar snel doen, want ondertussen is er een persconferentie over de geluidsafscherming.

00:20:39

Voorzitter: Het wordt zeer gewaardeerd dat u de moeite heeft genomen om het in zo'n korte tijd te doen. Wij gaan nu verder met de bespreking en u bent welkom om daarin mee

te luisteren. We zien uw schrijven tegemoet. Ik kijk even naar de raadsleden. Heeft iemand een vraag aan één van de insprekers?

00:20:54

De heer Brandsema: Het schijnt dat wij niet live uitgezonden worden.

00:20:59

Voorzitter: Dat is mij net ingefluisterd en er is nog geen oplossing voor handen.

00:21:07

Mevrouw Paulusma: Voorzitter, ik heb wel audio, maar geen beeld. Op zich kan het wel doorgaan, maar misschien hebben daar meer mensen last van. Ik zie u al knikken, Voorzitter

.

00:21:19

Voorzitter: Ik ga hier even overleggen wat we gaan doen als we inderdaad niet live uitgezonden worden. Wij worden inderdaad niet live uitgezonden, maar het wordt wel opgenomen. Ik zou, als jullie daarmee kunnen instemmen, willen voorstellen om door te gaan gezien de volle agenda die er over twee weken is en dan zal dit voorstel echt naar achteren gaan schuiven in die tijd. Het enige nadeel is dat de pers niet live mee kan luisteren, maar die zullen het dan moeten terugkijken. Morgen of voor de verkiezingen. Ik ben benieuwd of het van invloed zal zijn. Ik kijk even naar de klok, want als iedereen zijn volledige spreektijd benut lopen we al uit met de tijd. Ik zou jullie willen vragen om het zo beknopt mogelijk te houden. Ik kijk niet specifiek naar de heer Koks en inderdaad ook een beetje naar de wethouder. Wie mag ik als eerste het woord geven? Meneer Sietsma van GroenLinks, gaat uw gang.

00:22:49

De heer Sietsma: Dank u wel, Voorzitter. Dank aan de insprekers. Voor GroenLinks is dit een mooi voorstel. Het is goed om met bewonersorganisaties in brede zin te gaan praten over onderwerpen waarop zij graag invloed hebben en hoeveel zeggenschap ze zouden willen. Dat is de kortste samenvatting die ik kan bedenken van deze ruim twintig pagina's. Het lijkt ons wenselijk als de raad dit proces van nabij kan volgen. We hebben bij de experimenten onze rol veronachtzaamd. Zelfs bij de evaluatiegesprekken in de wijken waren erg weinig raadsleden aanwezig. Je zou haast denken dat de raad het stuur liever niet uit handen geeft, terwijl dat precies is wat hier staat te gebeuren. Op welke terreinen zijn wij bereid het stuur deels uit handen te geven? Het lijkt mij dus wijs als de informele werkgroep Democratische Vernieuwing daar een rol in kan spelen en het lijkt me verstandig om die werkgroep om te vormen tot een formele begeleidingscommissie. Ik hoor graag reacties van andere fracties.

00:23:45

De heer Sietsma: Verder vraag ik graag aandacht voor een ander ongemak waar de heer Van der Kellen het ook al uitgebreid over had. Buurten en wijken hebben regelmatig te maken met wijkoverstijgende onderwerpen en klagen dat ze typisch bij die onderwerpen te laat worden geïnformeerd, te weinig serieus worden genomen en niet vanaf het begin kunnen en mogen meedenken. Te vaak zijn ze pas aan de beurt bij de formele inspraak aan het eind. Teleurstelling bij inwoners over hun geringe inbreng bij de grotere projecten en programma's vanuit de gemeente is funest voor het draagvlak van de kleinere democratie in wijken. De gemeentebrede- en politiek aangestuurde programma's kennen hun eigen

dynamiek, planning en werkmethode en daarin staat inbreng vanuit inwoners vaak niet voorop. We kunnen het wel en soms gaat het goed, maar te vaak gaat het aan het eind van het project fout. Ik ga geen voorbeelden noemen, want daar valt dan meteen weer van alles op af te dingen. We herkennen het, denk ik, allemaal.

00:24:42

De heer Sietsma: Mijn vraag aan het college is of het college kan toezeggen dat de cultuurverandering, die op dit punt inmiddels al een jaar of tien wordt gewenst door deze raad, nu eindelijk wordt doorgezet en dat de raad wordt betrokken bij een gesprek over hoe we voortaan tijdige inbreng van inwoners, ook bij grotere onderwerpen, organisatorisch gaan borgen?

00:25:00

Mevrouw Paulusma: Voorzitter, mag ik een korte vraag stellen?

00:25:09

Voorzitter: Mevrouw Paulusma.

00:25:10

Mevrouw Paulusma: Ik hoor meneer Sietsma praten over de bewonersbetrokkenheid voor verschillende thema's. Is dat niet juist wat we nu met elkaar bespreken? Die cultuur, houding en gedragsverandering wat in dit - de bewoner refereerde net al aan een heel dik stuk - dit stuk beschreven staat?

00:25:28

De heer Sietsma: Ja en nee. Nee, je hoort vaak dat dit over de democratie in dorpen en wijken gaat en dat is het schaalniveau waar we het over hebben. Waar ik aan refereer zijn de wijkoverstijgende onderwerpen en de gemeentebrede programma's. Daar gaat het vaak mis, want die kennen we een heel andere dynamiek. En ja, het gaat er wel over, want de gebiedsteams hebben een moeilijke taak om de sectoren, de kokers en de programma's te betrekken bij hoe dat uitvalt in de wijken. Daarover horen we vanuit bewonersorganisaties dat het vaak misgaat. Te vaak, wat mij betreft.

00:26:09

Voorzitter: Meneer Koks wil daar graag op reageren.

00:26:11

De heer Koks: Even daarop voortbordurend, ik hoorde de inspreker zeggen dat dit op zijn minst de tweede poging is - in 2004 was de eerste poging - en dat hier heel wat pakken papier aan gewijd zijn in, vaak, turbotaal. Bedoelt u ook niet te zeggen dat dit de tweede en misschien wel de derde of de vierde kans is van de gemeente om iets te bakken van de daadwerkelijke zeggenschap van mensen over hun eigen directe woon- en leefomgeving?

00:26:36

De heer Sietsma: Dat lijkt mij een adequate samenvatting. Misschien wel de laatste kans, meneer Koks. Voorzitter, ik wil graag nog één aandachtspunt naar voren brengen en dat is de positie van de dorpen. De voormalige gemeenten Ten Boer en Haren. Daar zijn deels wel belangenverenigingen en deels ook niet, maar die zijn heel anders georganiseerd dan de bewonersorganisaties in de wijken van de voormalige gemeente Groningen. Het lijkt mij een uitgelezen kans om met dit Gronings model voor wijk- en dorpsdemocratie daar nu echt

werk van te maken en het bestuursakkoord over dit punt recht te doen en te leren hoe daar de sociale netwerken functioneren en kunnen bijdragen aan meer zeggenschap in die dorpen. Dank u wel.

00:27:24

Voorzitter: Dank u wel, meneer Sietsma. Meneer Koks.

00:27:27

De heer Koks: Dank u wel, Voorzitter. Het college wil het komend jaar aan de slag in een aantal wijken en dorpen met drie vormen van wijkdemocratie. Het woord 'archetype' krijg ik niet uit mijn keel. De SP-fractie heeft vorige keer gepleit voor nog een vorm waarin bewoners van een straat, buurt of dorp invloed krijgen op wat er in hun directe woonomgeving op stapel staat. We hebben ze op een rijtje gezet. De afgelopen twee jaar komen we tot een stuk of vijfentwintig à dertig voorvallen in de gemeente Groningen waar bewoners op hun achterste benen stonden. Niet zozeer vanwege de inhoud van hetgeen zij over zich heen kregen, maar met name over de manier waarop het college hen overvalt met die plannen. Vandaar dat wij het heel belangrijk vinden dat een vierde vorm ontwikkeld wordt die bewoners in de gelegenheid stelt om, als er iets gaat gebeuren in hun directe omgeving, ze er daadwerkelijk van meet af aan bij te betrekken.

00:28:23

De heer Koks: Daarom willen wij een vierde variant. Een kortdurende die het onmogelijk maakt dat bewoners zich gepiepeld voelen door een autoritaire gemeente. Die varianten, alle vier, moeten, wat ons betreft, gestoeld zijn op twee pijlers. Het eerste is - daar had GroenLinks het ook al over - dat het onderwerp wijkoverstijgend is en de bewoners er niets over te vertellen hebben. Dat moet niet meer geldend zijn! Bewoners hebben altijd wat te vertellen over hetgeen er in hun directe omgeving van pas is.

00:28:54

Voorzitter: Meneer Koks, u heeft drie interrupties. Ik ga eerst naar de heer Sijbolts.

00:28:58

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Ik ben het op dit punt volledig eens met de heer Koks. Hij en mijn partij kaarten dit soort zaken waar het misgaat vaak samen aan. Bent u niet met mij van mening dat dit niet moet wachten tot volgend jaar en in dit voorstel wordt meegenomen, maar dat het meteen worden opgelost?

00:29:15

De heer Koks: Ja, dat ben ik met u eens, maar ik wil dit college niet over de kling jagen. Dit is al jarenlang een taai probleem dus ik wil niet flauw doen en het college de gelegenheid geven om die vierde vorm op een fatsoenlijke manier te ontwikkelen. Ten tweede-

00:29:29

Voorzitter: Meneer Koks, voordat u verdergaat eerst meneer Loopstra.

00:29:33

De heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Ik hoorde de heer Koks een verwijt maken aan het college dat men de buurt en de wijk overvalt, maar moet u niet toegeven dat als er op een bepaald moment iets wordt voorgesteld door het college in een bepaalde wijk waar men het niet mee eens is, men heel snel roept: "Ja, we zijn niet betrokken". Ik constateer altijd dat

men vaak wel vanaf het begin betrokken is, maar dat men het er niet mee eens is en dan het college de schuld geeft dat het proces slecht is. Vindt u niet dat dat vaak voorkomt?

00:30:07

De heer Koks: Dan hebben u en ik verschillende ervaringen en het lijkt me prima, als de lockdown opgeheven is, om daar met een glas bier eens wat ervaringen over uit te wisselen en dat mee te geven aan het college.

00:30:16

Voorzitter: Dat is mooi. We gaan naar de heer Sietsma, want die wil graag iets aan u vragen of zeggen.

00:30:22

De heer Sietsma: Ik kijk met belangstelling naar dat vierde model uit, maar ik vraag de heer Koks wel of hij niet ook van mening is dat juist bij wijkoverstijgende onderwerpen het doorgaans de raad is die uiteindelijk de knoop moet doorhakken? Moet dat niet een randvoorwaarde zijn die wij bereid zijn mee te geven aan de wijkorganisaties?

00:30:38

De heer Koks: Ja, uiteraard hakt de raad uiteindelijk knoop door. Daarvoor zijn wij aangesteld en in belangentegenstellingen is dat onze taak. Dat blijft overeind staan.

00:30:47

Voorzitter: Ik begin me nu af te vragen of het vijfde model samen bier drinken is? Mevrouw De Wrede wil nog graag iets vragen.

00:30:53

Mevrouw De Wrede: Dank u wel. De heer Koks zegt dat wijkoverstijgende onderwerpen altijd besproken moeten worden door de mensen in de wijk zelf. Dat ben ik helemaal met hem eens, maar als we bijvoorbeeld kijken naar de aanleg van de Ring Zuid, wat in de betreffende wijken op enorm veel weerstand kon rekenen en waarbij inwoners te vuur en te zwaard hebben geprobeerd om inspraak te krijgen, heeft de SP dat daar terzijde geschoven en ingestemd met de ringweg, omdat dit werkgelegenheid in de regio zou opleveren. Hoe verklaart u uw opstelling destijds bij de aanleg van de ringweg in de context van het verhaal dat u nu houdt?

00:31:35

De heer Koks: Toen wij zes jaar geleden instemden met die zuidelijke ringweg was het een fraai plan op papier, waarvan wij dachten dat het helemaal goed zou komen. Het lag in handen van het vorige college en van een betrouwbare aannemer. Daar zijn we van een koude kermis thuisgekomen.

00:31:53

Voorzitter: Meneer Koks, voordat u verdergaat, uw spreektijd is om. Ik stel voor dat u er nog een laatste uitsmijter ingooit en dat we dan naar de volgende spreker gaan.

00:32:06

De heer Koks: Voorzitter, als de gemeente er met dit plan niet voor zorgt dat bewonersorganisaties een fatsoenlijke vorm van ondersteuning krijgen, wijken vroegtijdig betrokken worden en de ambtelijke kleilaag, die in het centrale gemeentelijke apparaat bestaat, weet te doorbreken, dan voorspellen wij dat ook deze poging om tot meer

zeggenschap te komen misgaat. Wij roepen het college op om tenminste die drie voorwaarden te realiseren.

00:32:33

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Meneer Loopstra en dan ga ik daarna naar de heer Brandsema. Zou u de microfoon willen aanzetten?

00:32:54

De heer Loopstra: Voorzitter, wij zijn enthousiast over het Gronings Model. De heer Van der Kellen zei bij de inspraak dat het hier in 2014 ook al over ging. Daar ben ik blij mee, want dat betekent dat we nu dezelfde lijn aan het volgen zijn. Tijdens het vorige college zijn we begonnen met de experimenten en we gaan nu verder. Natuurlijk moeten we over twintig jaar niet dezelfde woorden gebruiken, maar daar ben ik niet bang voor. Ik denk dat we goed bezig zijn. Het mooie van dit voorstel is dat het niet in beton is gegoten. Integendeel, het voorstel is meer een processtuk. We gaan uit van DNA per wijk en dat is mooi, want dat betekent dat we niet van bovenaf gaan opleggen hoe het allemaal moet in de participatie en democratisering, maar dat we met de wijk gaan kijken wat de beste vorm is. Dankzij de heer Koks hebben we nu kennisgemaakt met wel vijftien bewonersorganisaties en ze denken allemaal op andere manier over zaken.

00:33:57

De heer Loopstra: Daar wil de heer Koks graag nog iets aan toevoegen.

00:33:59

De heer Koks: U zegt dat we het hier in 2014 ook al over hebben gehad. Nu zijn we bijna tien jaar verder. Kunt u ook vertellen welke verbeteringen er zijn aangebracht in de Groningse aanpak van 2014 en wat we daarvan geleerd hebben? Zou u er wat elementen van kunnen geven?

00:34:18

De heer Loopstra: Ik denk dat u dat fout ziet. We hebben in 2014 met het toenmalige college een stap gemaakt. We hebben toen een sessie gehad in de oude raadzaal met de burgemeester en ik denk dat dit een gevolg is van al die jaren dat we nu bezig zijn. Mijn fractie heeft gevraagd aan de wethouder: "Laten we nu haast maken", waarop de wethouder heeft gezegd: "Het ligt niet aan mij. Raad, jullie moeten er zelf ook mee aan de slag". Dat doen we nu, dus ik ben er niet zo ontevreden over. Ik heb nog wel wat vragen en die sluiten een beetje aan bij wat de heer Sietsma van GroenLinks en de heer Koks zeiden. Het wijkoverstijgende is een groot punt. We gaan op een gegeven moment die bewonersorganisaties een bepaalde invloed en zeggenschap geven, maar dan moeten dat soort clubs er niet tegenaan lopen dat wij steeds zeggen: "Ja, maar daar gaan we niet over". Mij lijkt een vorm goed die lijkt op ondernemingsraden. Dus dat er zaken zijn waar je instemming voor moet geven als buurt en zaken waarbij je alleen advies kunt geven, waarbij het voor de vorm vastligt, zodat het voor de buurt helder is. Er zijn zaken waar de raad over gaat en niet een bewonersorganisatie.

00:35:39

Voorzitter: Mevrouw Paulusma, gaat uw gang.

00:35:45

Mevrouw Paulusma: Ik hoor meneer Loopstra praten over dat er veel gebeurd is en dat het

een soort handleiding is die er ligt. Zo heb ik het ook gelezen. Een begin om vervolgstappen te zetten, maar nu hoor ik u zeggen dat het om inspraak en mogelijkheden gaat voor bewonersorganisaties. Ik heb dit stuk ook gelezen voor bewoners die zich op een andere manier willen organiseren en daarmee in het samenspel van de gemeente dingen willen doen voor Groningen. Heeft u dat op dezelfde manier gelezen?

00:36:09

De heer Loopstra: Prima, dat ben ik helemaal met u eens, maar er zijn ook andere vormen en daarom zeg ik dat het meer een processtuk is, want het moet straks per wijk duidelijk worden. Dan had ik nog een opmerking over de ambtelijke organisatie en ik geloof dat dat meerdere keren is opgemerkt. Gebiedsteams, het college en de raad zijn gewend om met inwoners te praten, maar je hebt duizenden ambtenaren bij de gemeente Groningen die niet veel klantencontact hebben. Onze fractie is van mening dat, als je niet de hele organisatie meekrijgt in het anders denken over bewoners en dat ze zeggenschap krijgen, we dan aan een dood paard trekken. Mijn vraag aan het college is: Hoe zit het met de ontwikkeling dat iedere ambtenaar, al heeft hij niet dagelijks klantencontact, wordt meegenomen in het meer wijkgericht werken waar we mee bezig zijn?

00:37:07

Voorzitter: Meneer Loopstra, u heeft twee interrupties en we hebben nog een kleine minuut spreektijd.

00:37:10

De heer Loopstra: Ik ben klaar, dus ik dan kan mooi antwoorden.

00:37:12

Voorzitter: De heer Sijbolts heeft een vraag. Gaat uw gang.

00:37:15

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Dat gaat zeker wel een minuutje duren. Het gaat over inspraak - de Partij van de Arbeid en de heer Loopstra kent een deel van de riedel die nu gaat volgen - en over trekken aan een dood paard. In 2014 zijn we begonnen met te gaan veranderen. Ik ben nu zevenendertig. Tweeëntwintig jaar geleden was inspraak al een probleem. U heeft ook gesprekken gevoerd met bewonersorganisaties en daar is dit een rode draad die steeds naar boven komt.

00:37:42

Voorzitter: Kunt u tot een vraag komen, meneer Sijbolts, anders gaan we het echt niet redden qua tijd.

00:37:50

De heer Sijbolts: Dat heeft vooral te maken met het PvdA-bolwerk dat al meer dan zeventig jaar aan het Zuiderdiep zit. Waarom stapt u zo licht over de problemen heen die inspraak betreffen? Vindt u dat dit voorstel daar voldoende antwoord op geeft?

00:38:04

De heer Loopstra: Dit voorstel zeker. Als u het heeft over het bolwerk van de Partij van de Arbeid aan het Zuiderdiep, daar zijn we er trots op, want wij hebben veel bereikt in die zeventig jaar waar u het over heeft. De wijkvernieuwing en al die andere zaken en dat is met inspraak gegaan van de inwoners. Ik ben trots op het Zuiderdiep.

00:38:22

Voorzitter: Meneer Koks.

00:38:24

De heer Koks: Dank u wel, Voorzitter. Even los van het feit dat het bolwerk langzamerhand gesloopt is, is mijn vraag: U hoorde de heer Noordam zeggen dat hij invloed wil hebben op wat woningbouwcorporaties, wijkteams en al wat dies meer zij in zo'n wijk. Wat vindt u daarvan? Dus breder dan alleen de gemeentelijke tak van sport.

00:38:44

De heer Loopstra: Dat is wat ik net zei. Je kunt zaken hebben waarbij je instemming moet geven als wijk. Dus dat je de baas bent en zeggenschap hebt over de inrichting van de openbare ruimte. Je hebt ook zaken waarbij je niet de zeggenschap hebt, maar wel advies kunt geven. Ik kan me zo voorstellen dat er advies gegeven wordt over de zaken die u nu noemt en dat dat vastgelegd wordt.

00:39:08

Voorzitter: Het is helder, dank u wel. We moeten naar de volgende bijdrage. Wie mag ik het woord geven? Gerben Brandsema, dank je wel, dat had ik beloofd. Gerben, ga je gang.

00:39:18

De heer Brandsema: Dank u wel, Voorzitter. Democratische vernieuwing is niet mijn portefeuille, maar omdat de heer Rebergen op dit moment de sessie over de basisbaan bijwoont neem ik deze commissie van hem over. Voorzitter, de ChristenUnie kan zich vinden in het model dat het college aan de raad voorlegt. Het model biedt handvatten om het gesprek met wijken en dorpen aan te gaan over zeggenschap. Het mooie aan het model is dat er ingespeeld kan worden op de wens van de inwoners zelf. De drie archetypen die beschreven staan laten zien dat er op verschillende niveaus door inwoners vormgegeven kan worden aan zeggenschap. Mijn fractie vindt het van wezenlijk belang dat er bij democratische vernieuwing allereerst gekeken moet worden naar dat wat er al aanwezig is in wijken en dorpen, zoals bewonersorganisaties, wijkoverleggen en dorpsverenigingen. Dat wat goed draait kan mogelijk verder versterkt worden en dat wat wellicht op een lager pitje is komen te staan kan nieuw leven ingeblazen worden met nieuwe ideeën en nieuw enthousiasme. We moeten voorkomen dat er met vol enthousiasme en de beste bedoelingen nieuwe initiatieven worden opgezet en we bestaande structuren daarmee passeren.

00:40:24

De heer Koks: Ik hoor de heer Brandsema zeggen dat bestaande organisatievormen versterkt moeten kunnen worden. Kunt u mij schetsen hoe u die versterking ziet en wat bewonersorganisaties en dergelijke daarvoor nodig hebben?

00:40:38

De heer Brandsema: Voorzitter, ik lees in het model van het college dat er in gesprek wordt gegaan over welke behoefte er in die dorpen of wijken aanwezig is. Als die organisatie daar aan tafel zit kun je op dat moment met elkaar kijken wat het ambitieniveau van de bewoners zelf is en daarbij kijken wat nodig is om dat voor elkaar te krijgen. Het zou mooi zijn als je begint te kijken met de structuur die er al is en hoe die versterkt kan worden, omdat het,

volgens mij, zonde is als je niet datgene oppakt wat er al langer is en wat wortel heeft geschoten in de wijk.

00:41:12

Voorzitter: Mevrouw Paulusma heeft een vraag aan u.

00:41:14

Mevrouw Paulusma: Voorzitter , ik hoor steeds iedereen zeggen dat we weer opnieuw beginnen, maar volgens mij bespreken we een stuk wat juist gebaseerd is op de ervaringen van de afgelopen jaren. Ik hoor meneer Brandsema zeggen dat we niet voorbij moeten gaan aan wat er is, maar dat was juist de input voor het stuk wat er nu ligt. Ik denk dat uw zorg wellicht onterecht is. Het is juist in dit stuk vervat om het nog beter te maken. Of heeft u iets heel anders gelezen?

00:41:38

Voorzitter: De heer Brandsema.

00:41:40

De heer Brandsema: Nee, mevrouw Paulusma, zeg ik via de Voorzitter. Over een aantal zinnen kom ik precies op dat punt terug. Volgens mij ga ik zo dadelijk antwoord geven op uw vraag. We moeten voorkomen dat we met vol enthousiasme en de beste bedoelingen aan de slag gaan met nieuwe initiatieven en daarmee bestaande structuren passeren. Gelukkig geeft het college in het model aan dat bewonersorganisaties en bestaande bewonerscollectieven aan tafel zitten en dat een belangrijk vertrekpunt van het gebiedsgericht werken is dat er vertrokken wordt vanuit datgene wat er is. Voorzitter, volgens mij beantwoord ik daarmee de de zorg die mevrouw Paulusma had. Voorzitter , niet om de feestvreugde te bederven, maar de ChristenUnie wil ervoor pleiten om niet te hard van stapel te lopen. Daar bedoelt mijn fractie het volgende mee: Het lijkt ons verstandig om beheerst en rustig te starten, zodat een initiatief goed wortel kan schieten, in plaats van met enthousiasme van het eerste uur de sprint in te zetten. Lees, een hoge mate van zeggenschap na te streven en veel van inwoners te verwachten - wat ze mogelijk zelf in het begin wel zien zitten - maar er na een paar honderd meter achterkomen dat mensen buiten adem beginnen te raken en wellicht om de beurt afhaken. Laten we initiatieven bouwen op rotsen en niet op zand, om een gelijkenis uit het bijbelboek Matteüs te parafaseren. Waar het college als vervolg voorstelt om op zoek te gaan naar een aantal wijken en dorpen waar dit thema al speelt, dat vindt mijn fractie passend bij die beheerste aanpak.

00:43:10

Mevrouw Paulusma: Voorzitter, mag ik een vraag stellen?

00:43:16

Voorzitter: Ik geloof dat dat uw bijdrage was, meneer Brandsema?

00:43:19

De heer Brandsema: Nee, ik stopte omdat ik meende dat ik mevrouw Paulusma al hoorde.

00:43:23

Voorzitter: Mevrouw Paulusma, gaat uw gang.

00:43:26

Mevrouw Paulusma: Dank u wel. Ik ga het heel snel doen. Ik snap de tempo-opmerking,

maar ik hoorde eerder al iemand iets zeggen over de gemeentelijke organisatie. Zouden we het tempo niet wat op moeten schroeven als het gaat om de gemeentelijke organisatie?

00:43:39

De heer Brandsema: Dat lijkt me heel goed. Dat laat ook de brief zien van het A-kwartier welke aan de agenda hangt. Daar kom ik op het eind kort op terug, want nu ga ik snel mijn woordvoering afmaken.

00:43:47

Voorzitter: U zit inderdaad aan het eind qua tijd.

00:43:50

De heer Brandsema: Als het gaat om de verschillende niveaus van zeggenschap zal het zo zijn dat bij een hogere mate van zeggenschap het waarschijnlijk meer vraagt van de ambtelijke organisatie en mogelijk ook voor ons als gemeenteraad. Een ambtelijke organisatie is geen oneindig vat vol mensen. Kleeft daar nog een risico aan? Graag een reactie van het college. De raad is ook beperkt in zijn tijd. Als ik naar mezelf kijk is het soms een hele uitdaging om alle ballen in de lucht te houden met een kleine fractie, vier dagen regulier werk en een jong gezin. Daar zit niet veel rek meer in en dat zou best voor meer raadsleden kunnen gelden. Heeft het college hier bij stilgestaan? Graag een reactie daarover. Voorzitter, tot slot. Het gaat over de brief van het A-kwartier welke aan de agenda hangt. Wat ik het college mee zou willen geven met datgene wat in die brief geschetst wordt, is dat het goed zou zijn, voor zover dat nog niet gebeurd is, dat de gemeente zichzelf kwetsbaar opstelt en daarin aangeeft dat, wellicht met de beste intenties, er vanuit de gemeente zelf ook tegen bureaucratie opgelopen kan worden en dat het niet zo is dat de gemeente, met de goede intenties, direct alles perfect doet. Durf kwetsbaarheid te tonen en ga samen het avontuur aan. Dat zorgt, mijns inziens, voor een grotere kans op begrip vanuit inwoners als het even niet gaat zoals je had gehoopt. Dank u wel.

00:45:07

Voorzitter: Dank u, meneer Brandsema. Wie mag ik het woord geven? De heer Bosch van Student en Stad.

00:45:14

De heer Bosch: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst staan wij best wel positief tegenover dit plan. De uitleg in de beeldvormende sessie was duidelijk en daarin hebben we allemaal gehoord dat de vrijheid per wijk of dorp zich verlaat totdat we kunnen leveren door middel van wederzijdse afspraken en te kijken wat de wijk graag wil. Daar zijn we erg positief over. Waar wij ons een beetje zorgen over maken is de inclusie of in ieder geval dat we in die wijk of dorp een goede afspiegeling hebben van de volledige wijk die daar woont.

00:45:48

Voorzitter: Mevrouw Paulusma.

00:45:48

Mevrouw Paulusma: Een korte vraag, want ik hoor Student en Stad dit heel vaak zeggen omdat ze dan het studentenstandpunt gaat opnoemen, maar hoe inclusief en representatief zijn wij als gemeenteraad?

00:46:04

De heer Bosch: In eerste instantie is dit een representativiteit die direct gekozen wordt door de burgers, zoals u weet. Dus daarin heb je een directe vertegenwoordiging en kiezen de mensen hier iedere vier jaar. Zo inclusief is het. Natuurlijk willen we graag een inclusieve lijst en gemeenteraad zijn, maar dat is niet waar we het nu over hebben. We hebben het nu over een dorp- of wijkdemocratie. Ik denk dat het goed is dat we erop focussen dat als er uiteindelijk een dorp- en wijkdemocratie komt en die wijkraden komen er, dat er dan een goede afspiegeling van is. Ik zal doorgaan met uiten waarom wij ons daarover zorgen maken. Het geeft zoveel kansen! We leven in Groningen met in sommige wijken veertig à vijftig procent studenten. De communicatie tussen die twee groepen is helaas niet zo hoog en dat willen we graag anders zien. Wij en ik denk iedereen. Als die groepen met elkaar gaan praten krijg je een veel mooiere en grotere stad.

00:47:03

Voorzitter: Meneer Bosch, u heeft vier interrupties. Mevrouw Blauw van de PVV, gaat uw gang.

00:47:10

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Ik had die vraag eigenlijk ook. We horen net om een goede vertegenwoordiging in de wijken te krijgen, maar bedoelt Student en Stad dan ook dat je een soort onafhankelijkheid in de zeggenschap van de wijk krijgt?

00:47:24

De heer Bosch: Een onafhankelijkheid in de zeggenschap? Ik begrijp uw vraag niet helemaal goed.

00:47:31

Mevrouw Blauw: Dat je [onhoorbaar] Dat je niet bepaalde mensen die vooraan staan in de zeggenschap en bepaalde mensen helemaal niet gehoord worden. Politiek gekleurd, zeg maar.

00:47:52

De heer Bosch: Als ik het over inclusie heb dan heb ik het niet alleen over studenten, maar dan heb ik het zowel over meningen als over leeftijd als over mensen van kleur. Dat is heel belangrijk en wordt steeds belangrijker in deze samenleving. Terecht en daarom bespreek ik dit ook.

00:48:08

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, u heeft een vraag.

00:48:09

Mevrouw Jacobs: Ja, ik zal de vraag kort houden, want dat wil de Voorzitter graag en dat is voor ons allemaal fijn. Ik heb een vraag aan de fractie van Student en Stad. Als u vindt dat de studenten vertegenwoordigd moeten zijn in de wijk en buurtraden - dat ben ik helemaal met u eens, want een goede afspiegeling lijkt me een prima - ligt dat dan aan de studenten of ligt het aan de buurtverenigingen? Laten die studenten niet toe of bieden studenten zich niet aan? Daar ben ik een beetje zoekend naar.

00:48:36

De heer Bosch: Dat vind ik een hele goede vraag van de VVD, want daar worstelen wij ook

mee. Ik denk dat het aan beide kanten ligt. Ik zie zeker dat studenten wat minder happig zijn om deel te nemen aan dit soort initiatieven. Helaas! Daar kun je redenen voor bedenken

00:48:51

Voorzitter: Ik val je even in de rede, want er heeft iemand thuis nog zijn microfoon aanstaan. We horen af en toe wat gezucht en gesteun.

00:48:58

De heer Brandsema: Dat is de heer Noordam, Voorzitter.

00:49:00

Voorzitter: Graag aandacht om de microfoon uit te doen.

00:49:06

De heer Noordam: Toch vervelend dat er zoveel gezucht en gesteun voortkomt uit mijn verhaal, maar ik ga door. Waar het om gaat is dat we erachter gaan waarom die reden is. Er zijn studenten die denken: "Ik ben over een of twee jaar verhuisd". Dan begrijp is best dat je wat minder betrokken wil zijn. Daarom is het logisch dat het moeilijker is om die groep te betrekken, maar, zoals ik begon, er is zoveel te winnen om die twee groepen dichter bij elkaar te brengen in onze stad. Daar is Student en Stad ooit voor opgericht en ik zal er alles aan doen om dat beter te maken. Dit is een hele grote kans.

00:49:41

Voorzitter: We zijn helaas door de spreektijd heen, meneer Bosch.

00:49:44

De heer Bosch: Wat vervelend, maar ik mag, denk ik, het net als de heer Brandsema even afmaken?

00:49:47

Voorzitter: Als ik dat aan iedereen ga toestaan komt het niet goed qua tijd. Voor de goede orde wil uw Voorzitter niet dat u snel gaat, maar u vraagt mij om deze vergadering te leiden en daarom gaan we een beetje snel. Als u er nog één zin aan toe wilt voegen, gaat uw gang, maar dan gaan we echt naar de volgende.

00:50:01

De heer Bosch: De allerlaatste zin zal zijn dat er zijn twee mogelijkheden zijn voor inclusie, zowel vooraf als terwijl de groep mensen er al is en ik ben erg benieuwd hoe de wethouder dat in beide gevallen wil waarborgen, want dat is mij nog onvoldoende duidelijk gebleken uit de stukken en de beeldvormende sessie. Dank u wel.

00:50:17

Voorzitter: Dank u wel voor uw flexibiliteit om dit snel af te ronden. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Blauw van de PVV.

00:50:23

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. De PVV is erg voor democratie. Democratie is de stem van het volk en alle vrijheden die daarbij horen dus ook voor referenda. Wij vinden dit Gronings Model een mooi plan. Het college heeft zijn best gedaan om er iets moois van te maken en er zitten, in ieder geval, voldoende checks in het model. Wij kunnen meegaan met wat de SP en de Stadspartij net zeiden. Het zijn mooie woorden op papier, maar het is zeer belangrijk dat het in de realiteit goed in praktijk wordt gebracht. Wat betreft de zeggenschap

in een wijk - ik had het er net al over in de vraag die ik aan de Stadspartij stelde - is dat een vraag aan het college. Hoe krijg je een goede vertegenwoordiging in de wijk? Is er een goede afspiegeling, qua ambassadeurs die het woord voeren in de wijk, voor iedereen? Voor ons is het van belang dat er onafhankelijkheid in de zeggenschap van de wijk is. Hoe ga je dit goed kaderen?

00:51:34

Mevrouw Blauw: Onze tweede vraag gaat over bevoegdheden. Welke bevoegdheden geef je de wijk? We lezen in het plan dat dit op goed vertrouwen gaat en een stap verder in het geven van bevoegdheden. Wat ons betreft zouden we hier wel afspraken over moeten maken. De vraag is hoe het college ook dit gaat kaderen? Dat was het wat mij betreft. Dank u, Voorzitter.

00:51:58

Voorzitter: Dank u wel. U heeft nog een vraag van meneer Bosch.

00:52:02

De heer Bosch: Is het niet zo dat er in dit plan staat dat er in gesprek wordt gegaan met de wijkraad en de gemeente over welke verantwoordelijkheden er komen, dus dat het precies is wat we gaan doen?

00:52:17

Mevrouw Blauw: Ja, maar wat ons betreft zou je dat wel moeten afkaderen en de vragen die ik net stelde staan niet in het plan. Volgens mij moet je daar goede afspraken over maken. Voor ons is het - wat u zelf net zei en wat ik al eerder heb gezegd over dit soort plannen - belangrijk dat de vertegenwoordiging van de wijk een goede afspiegeling is qua ambassadeurs die je hier in de wijk krijgt en dat het niet eenzelfde groep is die het woord namens de hele wijk voert. Hoe ga je dat goed inregelen?

00:52:56

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Er zijn een stuk of vijf partijen die nog niet het woord hebben gevoerd. Meneer Sijbolts, gaat uw gang.

00:53:12

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Ik citeer de heer Dubbelboer: 'Want als er ergens iets gebouwd wordt mobiliseert de gemeente bij de huidige vormen van inspraak meestal het chagrijn. Mensen merken pas iets als het voor hun deur gebeurt. Betrek je ze vroeger bij de plannen, dan komen ze ook met suggesties'. Ik verzoek u allen dat in het achterhoofd te houden. De inleiding van dit raadsvoorstel 'een gevoel van een te grote afstand, niet gehoord te worden of het gevoel dat de overheid er niet voor jou is', lijkt er in toenemende mate voor te zorgen dat mensen zich niet herkennen in de rol die de overheid inneemt. Die conclusie an sich is al verontrustend genoeg. Deze notitie beoogt dat we ons anders gaan organiseren en gedragen om in betere verhouding te komen en borduurt voort op de opgedane ervaringen met experimenten en democratische vernieuwing.

00:54:13

De heer Sijbolts: Dat is op zich prima. Daar zijn wij niet tegen, maar het stelt ons wel een beetje teleur dat het nodig blijft, wanneer we het voorstel lezen, dat er voor gekozen wordt om een jaar uit te trekken om recht te doen aan de verschillen in wijken en dorpen en om maatwerk te ontwikkelen. We snappen dat maatwerk ontwikkelen tijd kost, maar we zijn

wel wat somber omdat het lang duurt. Een van de insprekers gaf al aan dat het nog niet eerder is besproken met bewonersorganisaties. Ik wil graag van het college horen wat de afweging was om dit nog niet met hen te bespreken. We hebben diverse experimenten gehad in de democratische vernieuwing. Daar hebben we een tijd geleden over gesproken. Wat mijn partij graag ziet - en, als het kan, graag een toezegging van de wethouder - is dat we juist de instrumenten die positief uit de evaluaties zijn gekomen alsnog op korte termijn aan kunnen bieden als een soort menukaart, zodat bewonersorganisaties en dorpsverenigingen die daar behoefte aan hebben ze kunnen gebruiken.

00:55:17

De heer Sijbolts: Bijvoorbeeld het wijkpanel dat in het Oosterpark is gebruikt is, volgens mij, een heel handig middel. Voorzitter, tot u spreekt archetype twee 'de gewone man' en archetype tien 'de wijze'. Ik was vijftien jaar toen ik secretaris werd van de bewonersvereniging Lodewijkstraat en omgeving. Wij werden opgericht, omdat de gemeente tegenover ons een flatgebouw had gepland. Veel te hoog en pal op het spoor. We liepen tegen een gigantische muur van ambtelijke en politieke onwil aan. De bouwer en projectontwikkelaar hadden ambtelijk en politiek één opdracht meegegeven: niet in gesprek gaan met omwonenden! Enkele bestuursleden haakten overspannen af. Een gigantisch lange adem, vertragen en procederen, leidden ertoe dat de bouwer en ontwikkelaar uiteindelijk wel in gesprek gingen. Die kentering leidde tot aanpassing van het plan, maar niet de ambtelijke of politieke wil. Inspraak was anno 1998 een gemeente en ambtenaren die hun zin doordramden en geen behoefte hadden aan inspraak of gesprek met omwonenden.

00:56:16

Voorzitter: Kenmerkend was destijds de uitspraak van de gemeentelijke projectleider die tijdens de eerste inloopbijeenkomst verkondigde: "Het maakt niet uit wat jullie vinden, het gaat toch door zoals ik wil". Dat is archetype twaalf 'de heerser'. Die heerser, archetype twaalf, past in die zin, volgens de Stadspartij, bij de opmerking van de heer Loopstra die namens de Partij van de Arbeid trots is over hoe de inspraak afgelopen tweeëntwintig jaar in deze stad is verlopen. De aap komt uit de mouw: inspraak met de Partij van de Arbeid veranderen is trekken aan een dood paard.

00:56:53

De heer Loopstra: U heeft het nu over tweeëntwintig jaar, maar daarstraks over zeventig jaar dus dat wil ik wel even aanhalen.

00:57:00

De heer Sijbolts: Daar heeft u gelijk in. Zeventig jaar PvdA-bewind heeft zelfs de afgelopen tweeëntwintig jaar niet geleid tot verandering.

00:57:08

Voorzitter: Meneer Sijbolts, zou u tot een afronding willen komen? Kan het wachten of kan het straks aan iemand anders gevraagd worden? Nee? Gaat uw gang, meneer Koks.

00:57:19

De heer Koks: U heeft het initiatief genomen om te komen tot een begeleidingscommissie voor dit hele proces. Dat vind ik een heel goed initiatief. Denkt u niet dat juist dat jaar ons, als raad, de mogelijkheid biedt om dieper in te gaan op allerlei facetten rond dit onderwerp?

Ook nu merk ik weer dat we van alles afraffelen, maar diepgaand de analyse in om te voorkomen dat de democratische vernieuwing wederom de mist ingaat lijkt me een heel goed idee voor de begeleidingscommissie.

00:57:51

De heer Sijbolts: Voorzitter, dat ben ik eens met de heer Koks. Ik moet het nu ook afraffelen, want mijn bijdrage was nog niet eens op de helft. Wat ik uit die evaluaties heb gehaald, maar ook in gesprekken met bewonersorganisaties - op initiatief van de heer Koks, maar ook individueel - is dat er twee rode draden naar boven komen, wat de Stadspartij betreft. Een is de gebiedsteams. Daarover is iedereen positief en dit voorstel wil ervoor zorgen dat het gesprek tussen bewonersorganisaties in de verschillende stadsdelen, gebieden, dorpen en wijken op gang komt en dat inwoners daar invloed op kunnen uitoefenen. Daar staan wij achter. Alleen heb ik daar bij het begrotingsdebat een motie over ingediend die ging over inspraak en ik vind het antwoord wat nu in het voorstel wordt gegeven op dat deel van de motie onvoldoende.

00:58:41

Voorzitter: U moet nu echt tot een afronding komen, meneer Sijbolts.

00:58:46

De heer Sijbolts: Dan ben ik het met de heer Koks en de heer Sietsma eens dat hier een begeleidingscommissie voor kan worden ingesteld die het proces, wat nu voorligt, volgt, maar ook breder gaat kijken. Die niet alleen kijkt naar democratische vernieuwing, maar ook naar inspraak. Dat is iets waarvan ik doordrongen ben dat alle bewonersorganisaties die ik heb gesproken - dat waren er meer dan twintig - daar echt behoefte aan hebben.

00:59:11

Voorzitter: Dank u wel. De heer Koks, zou u uw microfoon uit willen zetten? Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Paulusma.

00:59:20

Mevrouw Paulusma: Voor een positieve woordvoering! Voorzitter, de Nederlandse dichter Lucebert zei ooit: "Alles van waarde is weerloos". Voorzitter, ik haal dit bewust aan, omdat dit, wat D66 betreft, opgaat voor onze democratische waarden van zeggenschap, betrokkenheid en mee kunnen doen. Waarden die weerloos kunnen zijn, maar essentieel als het gaat om onderling vertrouwen. We moeten elke dag weer werken aan een betrouwbare overheid. Een gemeente die er is voor iedereen. Het Groningse model voor dorps- en wijkdemocratie gaat hier de basis voor zijn. De vijf democratische experimenten hebben belangrijke bouwstenen geleverd voor de handleiding die wij nu met elkaar bespreken. Ik wil dit moment gebruiken om, namens D66, iedereen te bedanken die hier een bijdrage aan heeft geleverd. Bovenal de inwoners die soms lang teleurgesteld langs de zijlijn stonden en toch weer de stap durfden te zetten om mee te doen. Ook dank aan alle betrokken ambtenaren. Ik geloof dat niet alles van de afgelopen periode in hun comfort zone lag.

01:00:16

Mevrouw Paulusma: Dank aan alle bewoners die zich allang georganiseerd hadden in, bijvoorbeeld, bewonersorganisaties en die mee- en af en toe tegenwerkten om juist het vervolg beter te maken. Voorzitter, ik ga richting een afronding toe, want de tijdsdruk is groot. Waar wij nu over praten gaat, wat ons betreft, over houding en gedrag. Wat we hier

met elkaar gaan afspreken gaat niet alleen over resultaten, maar meer over de weg ernaartoe. Het gaat over de cultuur van de gemeentelijke organisatie, waarbij we verwachtingen helder uitspreken, er ruimte is voor verschil en waarin we kritisch blijven op onze eigen rol als raad. Voorzitter, het zal niet voor alle ambtenaren altijd even comfortabel zijn geweest, zoals ik net al zei, maar wat wij veel terughoren van bewoners en bewonersorganisaties is dat het nog wel wat oncomfortabeler kan, als in méér ambtenaren de wijk in, zodat we niet meer vanachter het bureau bepalen, maar samen in de wijk. Dank u wel.

01:01:06

Voorzitter: Dank u wel, meneer Koks wil daar graag op reageren.

01:01:09

De heer Koks: Voorzitter, dit is de laatste keer dat ik met mevrouw Paulusma waarschijnlijk een debat kan voeren. Ook al had ik niks dan had ik wel iets bedacht. Wat mij verbaast is dat D66 nooit erg enthousiast was over de bewonersorganisaties die in allerlei wijken actief zijn. Dat was maar een vorm die uit de tijd en achterhaald was. Er moesten allerlei flitsende alternatieven voor bedacht worden. Bent u wat dat betreft van mening veranderd? Wat ik overigens toejuich, zoals bij de gezinsverzorger. Ook die oude koe halen we weer uit de sloot. Ik ben blij dat ik die verandering kan constateren.

01:01:48

Mevrouw Paulusma: Meneer Koks, wat ga ik u missen! Vooral uw selectieve gehoor, want D66 is nooit tegen bewonersorganisaties geweest. Wij zijn altijd juist voor verschillende vormen van bewonersparticipatie geweest - waar bewonersorganisaties een vorm voor zijn - net als dat wij niet alleen maar voor marktwerking zijn of tegen mensen in armoede. Dat trekt het altijd in het contrast, maar dat is niet zo.

01:02:11

Voorzitter: Meneer Bosch wil u graag een vraag stellen.

01:02:14

De heer Bosch: U stelde mij de vraag over hoe inclusief wij als gemeenteraad zijn. Een terechte vraag, maar hoe ziet u de inclusie en hoe gaan we dat waarborgen en bereiken in deze plannen? Hoe ziet u dat alle verschillende vormen daadwerkelijk goed vertegenwoordigd zijn in deze wijken?

01:02:32

Mevrouw Paulusma: Voorzitter, ik ga meneer Bosch een heel flauw antwoord geven. Volgens mij moeten wij eerst zelf maar eens gaan werken aan onze eigen inclusiviteit en representativiteit, want het op een lijst komen is daar geen voorwaarde toe. Ik vind dat we wel wat minder eisen aan bewoners mogen stellen over hoe inclusief en door honderdeenendertig hoepeltjes ze moeten springen, als we dat niet eens voor onszelf doen.

01:02:51

Voorzitter: Tot slot de heer Sijbolts.

01:02:53

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Ik heb twee vragen. Ik hoorde mevrouw Paulusma zeggen: "Dank aan de bewonersorganisaties en verenigingen die input hebben geleverd".

Misschien heb ik iets gemist of niet goed gelezen, maar ik kon dat in dit stuk niet terugvinden dus ik ben benieuwd hoe u dat bedoelde?

01:03:08

Voorzitter: Heeft u een paginanummer, mevrouw Paulusma?

01:03:11

De heer Sijbolts: Bijna wel. U had het ook over verandering binnen de gemeentelijke organisatie die volgens u nodig is. Pleit u daar indirect voor een Commissie Cultuurverandering?

01:03:22

Voorzitter: Gaat uw gang.

01:03:24

Mevrouw Paulusma: Ja, maar dit wordt een beetje een semantische discussie. Wat mij betreft ligt hier een stuk voor wat geschreven en gemaakt is op basis van de experimenten en alle gesprekken die in de voorgaande jaren zijn gebeurd. Dit is niet zomaar uit een of andere hoge hoed gekomen samen met een wit konijn. Dit is op basis van alles wat er de afgelopen periode is gebeurd. Het is nu de handleiding om opnieuw met elkaar in gesprek te zijn, verschil te maken en met allerlei verschillende wijken en vooral dorpen te zorgen voor meer democratie op wijk- en buurtniveau. Ik wil niet een heel traject in rondom cultuurorganisatie. Volgens mij is deze wethouder uitstekend in staat om de beweging die in gang is gezet in de organisatie vaart bij te zetten.

01:04:04

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Paulusma. Mevrouw de Wrede van de Partij voor de Dieren.

01:04:09

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. Even heel kort, want de tijdsdruk is groot en rust zwaar op mijn schouders moet ik zeggen.

01:04:17

Voorzitter: Het zijn vaak de langste woordvoeringen die zo geïntroduceerd worden dus ik ben benieuwd.

01:04:23

Mevrouw De Wrede: Ik zal mijn best doen, Voorzitter. Achterin, in één van de stukken, wordt De Tocqueville geciteerd die van mening was dat burgerschap essentieel is voor je lekker voelen in de maatschappij. De Partij voor de dieren sluit zich daarbij aan. De democratie, ook op wijkniveau, is heel belangrijk voor een functionerende maatschappij en werkt verbindend tussen mensen. Het lastige in deze zijn de zogenaamde wijkoverstijgende onderwerpen, zoals die er zijn op het gebied van infrastructuur of energievoorziening. Hoe gaan we daarmee om? Wij vinden dat het college daarin erg voorzichtig is in deze stukken en in het algemeen en wij zouden daarin graag een grotere rol aan burgers willen toekennen. Daarnaast zien wij wel wat de inspreker, de heer Van der Kellen, zonet bedoelde met het feit dat omwonenden vaak pas heel laat, als plannen al bijna helemaal klaar zijn, nog eens een keer mogen reageren en dan formeel nog wat zienswijzen mogen indienen die al dan niet worden gebruikt.

01:05:45

De heer Loopstra: Ik had het net bij de heer Koks ook, maar daar maak ik toch bezwaar tegen. De inspraak over bestemmingsplannen en over het bouwen van flats en woningen is bij wet geregeld. Dat mensen pas achteraf of bijna achteraf worden geconsulteerd ben ik niet met u eens. Snapt u dat?

01:06:12

Mevrouw De Wrede: Ja, dat snap ik. U zegt dat we het allemaal netjes volgens de wet doen en dat het dan op tijd is, maar het is niet zo dat een juiste gang van zaken automatisch hetgeen is dat in wetten en regels is gevangen. Ons wettelijk stelsel is een lichaam dat continu in beweging is en dat vrijwel iedere dag wordt aangepast in het parlement. Juist op deze manier en door dit soort de bewegingen die ontstaan op wijkniveau of in gemeenteraden wordt die continue aangepast. Het kan wel zijn dat het college handelt op een wijze die correct is volgens de wet, maar dat wil niet zeggen dat het in orde is. Ik geloof dat u nog wilt reageren?

01:06:59

De heer Loopstra: Kan het zo zijn dat u die procedure niet goed vindt gaan, omdat het college anders besluit dan de Partij voor de Dieren voor ogen heeft?

01:07:09

Mevrouw De Wrede: Nee, dat wil ik verre van mij werpen. Het gebied democratische vernieuwing is iets dat wij heel belangrijk vinden dus nee, dat ben ik niet met u eens.

01:07:25

Voorzitter: Het is mooi dat u geen Voorzitter nodig heeft, maar nu zie ik toch dat mijn aandacht gevraagd wordt. De heer Koks heeft een vraag aan u. Bent u ook bijna het einde van de woordvoering?

01:07:32

Mevrouw De Wrede: Ik ben bijna aan het eind van mijn woordvoering.

01:07:34

Voorzitter: Dan stel ik voor dat u die afmaakt en dat we dan naar de vraag van meneer Koks gaan.

01:07:38

De heer Koks: Voorzitter, waar ik wel benieuwd naar ben bij mevrouw De Wrede-

01:07:40

Voorzitter: Meneer Koks, ik stelde voor dat de woordvoering eerst werd afgemaakt en dat we dan naar uw vraag gaan.

01:07:46

De heer Koks: Sorry.

01:07:48

Mevrouw De Wrede: Nee, sterker nog, ik zie nu dat ik al helemaal klaar was met mijn woordvoering dus de heer Koks kan los.

01:07:55

Voorzitter: De heer Koks.

01:07:55

De heer Koks: Ik hoop dat het niet door mij komt. In de reactie van de PvdA hoor ik dat de PvdA zegt: "Weet je, al die inspraak en democratisering is allemaal keurig bij wet geregeld". Trekt u daar dan ook niet de conclusie uit dat de PvdA van mening is dat dit hele circus rondom democratische vernieuwing flauwekul is, want het is allemaal al mooi via individuele beroepschrijften en bezwaar toestanden, enzovoort, geregeld?

01:08:20

Mevrouw De Wrede: Ja, dat heeft u perfect onder woorden gebracht, meneer Koks. We kunnen concluderen dat de Partij van de Arbeid van mening is dat het zo moet blijven als het nu is en dat we zeker niet meer rechten of mogelijkheden aan burgers moeten toekennen om invloed uit te oefenen op hun eigen wijk en wat daarin te gebeuren staat.

01:08:38

Voorzitter: Meneer Loopstra laat dat mooi over zich heengaan, geloof ik. We moeten naar de laatste twee bijdragen. Gaat uw gang.

01:08:47

Mevrouw Van de Giessen: Bedankt, Voorzitter. Bedankt aan de sprekers voor jullie bijdrage. Ik zal het kort houden. Wij zien hetzelfde als het college. We zien dat we moeten werken aan het vertrouwen in de overheid en ik denk dat dit een mooie eerste stap is om te zetten naar meer binding. Er zitten in het plan een heleboel ingrediënten die goed zijn. Het is goed om te kijken naar de wijken en hoe zij zichzelf willen organiseren en om niet iets op te dringen waar de wijken helemaal niet op zitten te wachten. Wij sluiten ons aan bij de vragen en opmerkingen van, onder andere, GroenLinks en de SP over de wijkoverstijgende zaken. Daar hebben wij zorgen over, want ook daar moet iedereen goed bij worden betrokken. Wat heel belangrijk is, is om de komende tijd te blijven werken aan het draagvlak. Dat hangt een beetje samen met de discussie die net werd gevoerd. We ontvangen nu te vaak signalen dat buurtbewoners zich niet betrokken voelen bij de plannen. Wil je straks met succes zoiets uit kunnen rollen dan moet je nu alvast aan dat vertrouwen werken. Blijf bewoners nu al betrekken ook al hebben we er nog geen systeem voor. We kunnen een heleboel voorbeelden noemen waar het goed is gegaan, maar we horen vaak van bewoners die iets anders laten merken. Daar wil ik het bij laten.

01:09:57

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jakobs.

01:09:59

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Een hele hoop dingen zijn al gezegd. Positieve- en negatieve dingen. Wat in ieder geval heel belangrijk is en wat door alle woordvoering heen komt is dat inwoners betrokken zijn bij hun leefomgeving, een mening hebben en zich in meer of mindere mate bezig willen houden met wat er in hun omgeving speelt. Het is goed dat de gemeente daarop inspeelt. We hebben de afgelopen periode veel geëxperimenteerd met democratische vernieuwing. Van groot naar klein en van projectmatig naar gestructureerd. Wat volgens mij ook heel belangrijk is, is dat het mogelijk moet zijn dat je je in mindere mate bezig wil houden met wat er speelt in de wijk. Het mag ook zo zijn dat je ervoor kiest dat de gemeente zijn ding doet. Daar heb ik in de beeldvormende sessie al een aantal woorden aan gewijd, omdat het belangrijk is. Daar sloeg mijn interruptie ten opzichte

van meneer Bosch op. Als bewoners er voor kiezen om niet mee te doen in een democratisch proces is dat, wat onze fractie betreft, oké. De vraag is altijd of het aan de gemeente is om ze met kop en schouders erbij te trekken of niet.

01:11:04

Voorzitter: De heer Koks wil daar graag op reageren.

01:11:08

De heer Koks: Dat vind ik ook, maar bent u met mij van mening dat op het moment dat er wat speelt, waar bewoners rechtstreeks mee te maken hebben in hun buurt of straat, ze dan wel degelijk de mogelijkheid moeten hebben om hun vinger op te steken om iets te melden, zonder dat ze meedraaien in een bewonersorganisatie?

01:11:26

Mevrouw Jacobs: De uitnodiging is altijd heel belangrijk en als er iets speelt en de bewonersorganisatie staat er niet om te springen om dat op te pakken, speelt er altijd nog het participatietraject waar ik een iets minder rooskleurig beeld van heb dan andere mensen hier in deze stad over de afgelopen tweeëntwintig of zeventig jaar.

01:11:48

Voorzitter: Meneer Bosch wil u graag iets vragen.

01:11:52

De heer Bosch: Ik begrijp wat u zegt over dat u mensen die niet mee willen doen er niet bij wilt betrekken. Wil je dan helemaal niks doen aan bepaalde groepen die misschien wat minder snel betrokken zijn bij dit soort initiatieven of wel iets?

01:12:05

Mevrouw Jacobs: Mijn idee was dat je mensen wel uitnodigt. De ene heeft weinig uitnodiging nodig en de andere heeft een aantal uitnodigingen nodig, maar als je de uitnodiging afslaat is dat wel prima en dat is wat mijn fractie graag mee wil geven. Mijn fractie maakt zich zorgen dat er heel erg ingezet wordt op de bestaande structuur, wijkverenigingen en bewonersorganisaties. Deels snap ik dat, want die zijn er en die geven een bepaalde infrastructuur aan, maar laten we vooral niet vergeten dat er wijk- en buurtverenigingen zijn die op dit moment met een ander doel zijn opgezet en functioneren. Wijkverenigingen die verantwoordelijk zijn voor het runnen van een buurthuis en het organiseren van een feestweek kunnen niet zomaar een andere rol krijgen. De besturing daarvan is niet met het oog op bewonersparticipatie gekozen. Dat is, denk ik, goed om mee te nemen. Wat rond de participatie en het democratische proces een belangrijke rol speelt is om helder te zijn in de verwachtingen. Waar gaat de invloed over en waar kan het wel of niet toe leiden? Dat voorkomt een hele hoop teleurstelling.

01:13:18

Voorzitter: Zou u uw woordvoering willen afronden?

01:13:24

Mevrouw Jacobs: Ja, maar ik was nog lang niet aan mijn drie minuten. Laten we als bestuur en gemeente leren van minder geslaagde experimenten. Het is goed om je successen te vieren, maar ik hoop dat we ook leren van de minder geslaagde experimenten, zoals de noties die het A-kwartier aan ons meegeeft. Een laatste puntje wat, volgens mijn fractie,

natuurlijk niet uit kan blijven: Wij maken ons een klein beetje zorgen om de kosten die hiermee gemoeid gaan. Met de nadruk op een klein beetje, want ze zijn nog niet daadwerkelijk gespecificeerd. We moeten ervoor zorgen dat we er niet een moloch aan begeleiding opzetten en dat het buurtbudget in veelvoud naar ambtelijke ondersteuning gaat om mensen uit hun huis te trekken om betrokken te zijn, zodat er uiteindelijk weinig geld overblijft voor, bijvoorbeeld, de wikip. Dat bedoel ik niet denigrerend, maar het gaat erom dat we moeten kijken dat het geld niet gaat naar de organisatie van de democratische vernieuwing, maar naar het daadwerkelijk teruggeven van de waarde in de wijk. De rest is door anderen gezegd. Dank u wel.

01:14:22

Voorzitter: Dank u wel. Dan tot slot de heer Mellies van 100% Groningen.

01:14:26

De heer Mellies: Dank u wel, Voorzitter. Ik kan het heel kort houden, want mevrouw Van der Giessen van het CDA heeft goed verwoord dat het stuk vertrouwen in een democratie heel belangrijk is en dat dit een goede opstap is naar dat proces toe. In deze notitie lezen wij niet veel van de zorgen die geuit worden terug. Dat moet gaan blijken in de uitwerking of de uitloop daarvan. De heer Brandsema gaf een hele goede opmerking, waarbij we ons kunnen aansluiten. We moeten niet te hard van stapel lopen. Ik bedoel niet dat het zozeer voor ons als raadsleden geldt en dat wij in het tijdsbestek zitten, maar dat de bewonersorganisaties kunnen wennen aan de nieuwe contacten die gelegd worden en aan de nieuwe bruggen die geslagen worden. Over dit voorstel zijn wij positief gestemd en we zien het graag tegemoet.

01:15:16

Voorzitter: Dank u, meneer Mellies. U heeft een korte vraag van de heer Sijbolts.

01:15:20

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Een vraag aan de heer Mellies van 100% Groningen. Wat vindt u van de huidige staat van inspraak? U heeft gehoord dat diverse fracties hebben aangehaald dat verschillende bewonersorganisaties en individuele bewoners vaak in de problemen komen wanneer het wijkoverstijgende zaken betreft en dat is, wat mij betreft, gerelateerd aan inspraak dus ik ben benieuwd naar uw reactie en visie daarover.

01:15:49

De heer Mellies: Wat dat betreft herkennen wij ons niet zozeer in de situatie die geschetst wordt. Bij wijkoverstijgende problemen is het lastig als je daarover op wijkniveau wilt meepraten. Dat kan wel in de vorm van inspraak. Dat is bijvoorbeeld gebeurd bij de A2 met het geluid van het akoestische gat en daar is goede inspraak over geweest. Dat was weliswaar in de loop van het proces, maar het is wel binnen het vangnet en de middelen die we hebben. Zoals het nu geregeld is kunnen we daar voldoende rekening mee houden. Onze raadsagenda staat behoorlijk vol en ik kan me voorstellen dat bewonersorganisaties niet bij elk groot project geïnformeerd kunnen worden. We herkennen het dus niet zozeer als een groot punt wat hierbij betrokken hoeft te worden.

01:16:34

Voorzitter: Dank u wel, meneer Mellies. Ik ben me ervan bewust dat ik jullie erg achter de broek heb gezeten. Ik vind dat niet leuk om te doen en ik hoop dat het gesprek er niet al te erg onder geleden heeft. Er staan ondertussen, buiten de klapdeuren, mensen naar mij te

gebaren dat we nog vijf minuten hebben, omdat deze vergadering om twintig over vijf zou zijn afgelopen. De volgende vergadering start om half zes en we gaan nu naar de reactie van het college. Dat betekent dat wij vijftien minuten hebben om te luisteren naar de bijdrage van het college en de eventuele reactie van u daarop voordat wij deze zaal verlaten binnen die tijd. Anders brengen wij de volgende groep in dezelfde situatie als waar wij nu inzitten. Dus een laatste oproep om het bondig met elkaar af te sluiten.

01:17:20

De heer De Rook: Voorzitter, dan sla ik de eerste twee delen van mijn inleiding over en verwacht ik dat ik het binnen een kwartier kan doen. Voorzitter, het vergroten van het vertrouwen in de overheid is één van de grote opgaven waar wij voor staan. De opkomst waarmee deze gemeenteraad gekozen is - en daarmee ik ook, want ik ben er onderdeel van - was de afgelopen keer vierenvestig procent. Minder dan de helft van de mensen heeft de moeite genomen om naar de stembus te gaan om deze raad te kiezen die uiteindelijk beslist over alles wat onze gemeente aangaat. Uit een onderzoek uit de Volkskrant, dat onlangs is gepubliceerd, blijkt dat iets meer dan de helft van Nederland nog vertrouwen heeft in haar overheid. Daar moeten we van schrikken en het bovenaan onze agenda zetten dat dat percentage de komende jaren weer omhoog moet. Dat is niet nieuw, want daar werken we al een aantal jaren aan en dat is hier ook gememoreerd. In 2014 zijn we begonnen met wijkwethouders en gebiedsteams en dat was toen een experiment, een pilot. Ik ben blij dat iedereen aangeeft dat het goed heeft gewerkt en we zijn nu toe aan de volgende fase.

01:18:16

De heer De Rook: Het is dus niet zo dat dat allemaal verspilde moeite was. Ik ben het eens met mevrouw Paulusma. Door het werk dat toen gedaan is zijn we nu in staat om, dankzij die pilots en experimenten, op te kunnen opschalen om de wijk- en dorpsdemocratie en de hele organisatie te gaan verankeren. Wat het college betreft is dit plan daar een onderdeel van. Het college wil niet zeggen dat daarmee alles af is, want er is nog veel meer voor nodig. Daar ga ik zometeen op in. Dit is een stad en als het gaat over een cultuurverandering - waar iedereen van aangeeft dat het erom gaat dat het de essentie is van houding en gedrag hoe je als gemeente, collegeleden, raadsleden en ambtenaren je werk doet - is het lastige dat wij dat niet kunnen besluiten als raad of college. Het is niet zo, dat als wij volgende maand een besluit nemen dat die cultuur er niet meer is, hij er dan niet meer is. Dat is waarschijnlijk een traject van jarenlang werk. Een structuur kan wel helpen en wij hopen dat deze aanpak gaat helpen om ervoor te zorgen dat wij, wat er in onze wijken en dorpen leeft meer centraal kunnen stellen en dat het ertoe leidt dat we meer van het gemeentelijk beleid in die dorpen en wijken kunnen vaststellen.

01:19:20

De heer De Rook: Maar ook, dat het ertoe leidt dat onze organisatie meer op die wijken georiënteerd gaat zijn en dat we op deze manier, op een aantal onderwerpen, onze inwoners meer centraal stellen dan nu het geval is. Zoals ik al zei, er is veel meer voor nodig. Houding en gedrag is al geadresseerd. Volgende week hebben wij als college een gebiedsconferentie, waarbij we niet aan de hand van de programma's zoals we dat gewend zijn, maar aan de hand van de gebieden de ontwikkelingen doorspreken. De gebieden centraal zetten om te kijken wat we nu in de rest van onze organisatie doen om aan te sluiten bij wat er in die gebieden leeft en speelt. Dat is een voorbeeld van de interventie die

wij als college doen om de organisatie aan te jagen. De organisatie is ook bezig met een nieuw missie- en visietraject, waarbij we zeggen: "Wat vraagt het nu om ambtenaar te zijn in deze tijd?" en waar alle aspecten die u heeft genoemd, als raad, bij aan de orde moeten komen. Dat kunnen we als college niet afdwingen. Dat is een traject waar we doorheen moeten, maar daar is de aandacht en prioriteit volledig op gericht.

01:20:16

De heer De Rook: Een ander element dat in veel woordvoeringen terugkwam is - wat ik vanuit de verschillende bewonersorganisaties hoor, maar ook in mijn eigen portefeuille, zeker toen ik nog verkeer en vervoer in mijn portefeuille had - hoe ga je als wijk- of bewonersorganisaties om met wijkoverstijgende thema's? Dat is een heel interessant thema, omdat daar waar een bewonersorganisatie of een aantal omwonenden zich niet meegenomen voelen in een bepaald besluit, zich niet gehoord voelen of zich niet serieus genomen voelen, heeft dat, in mijn ervaring, drie oorzaken. Of het klopt. Het gebeurt dat ze daar een punt hebben dat het niet goed genoeg gebeurd is. Wat ook nog weleens zo is, is dat het over een verschil van belang gaat. Ik kan me heel goed voorstellen dat de omwonenden van een bepaalde bovenwijkse weg of -voorziening niet per se op die voorziening zitten te wachten, maar dat was niet onze reden om het daar aan te leggen. Dat is natuurlijk, omdat we vinden dat er gemeentelijk een aantal dingen moeten gebeuren. Dus soms is het een verschil van belang. We moeten ons goed realiseren dat, hoe we het daar ook organiseren, we het niet helemaal honderd procent oplossen, maar het kan wel beter. Laten we daar helder over zijn.

01:21:24

De heer De Rook: Soms is het een mismatch in timing. Mijn ervaring, wat ik vaak merkte bij verkeersprojecten, is dat er een soort negatieve correlatie zit tussen de ruimte die er is om mee te praten en de bereidheid van mensen om dat te doen. Daarmee wil ik zeggen dat er in de beginfase van een project veel ruimte is voor iedereen om mee te denken over hoe het project eruit moet komen te zien, alleen zijn dan de gevolgen nog niet zo concreet. Op het moment dat de gemeente verder is in het project en er een keuze wordt gemaakt, waarbij het eindelijk duidelijk wordt wat dat op straatniveau betekent, zeggen veel mensen: "Ja, maar hier had ik over mee willen spreken!" Toen dat kon was de bereidheid wat minder en dat is heel logisch. Toen was de mogelijkheid er wel, maar is er in de praktijk niet genoeg opgetreden. Die planprocessen blijven lastig en er zijn een aantal dingen over zeggen.

01:22:09

Voorzitter: Voordat u dat doet gaan we naar de heer Koks.

01:22:12

De heer Koks: Voorzitter, die twee situaties zijn een gegeven. Dat is nou eenmaal de werkelijkheid en daar moet je als politiek mee dealen hoe je het ook wendt of keert.

01:22:22

De heer De Rook: Dat is helemaal waar. Ik ga in op de vraag van de heer Sietsma: "Wat kun je daar mee doen?" De heer Sietsma signaleert dat er soms veel verschillen lijken te zijn hoe dat gebeurt bij het ene project en bij het andere project en bij een plan en dergelijke. Wij werken als gemeente met de inspraakverordening. Daar ging ook het interruptiedebat met de heer Loopstra over. De inspraakverordening zegt: "Nou, ik heb dit plan klaar en dan mag

iedereen zes weken meepraten over wat men ervan vindt en dan beantwoordt de gemeente al die vragen". Eigenlijk doen we dat al jaren niet meer. We gaan al jaren veel verder dan onze inspraakverordening, omdat we eerder mensen proberen mee te nemen in wat zij nodig en belangrijk vinden. We werken wel met wetgeving en een verordening die al jaren oud is. Wat we willen gaan doen - daar is ook landelijk beweging op, want de Omgevingswet komt eraan - is toegaan naar een participatieverordening. Ik vind dat een beetje een ambtelijke term, maar het gaat erom dat wij beter inzichtelijk willen maken, ook voor uw raad, hoe wij dat doen. Allerlei verschillende planprocessen, beleidsnota's en dergelijke moeten op een moderne manier, waarbij meer inspraak en meedoen aan de voorkant is geregeld, zodat dat achteraf allemaal minder wordt.

01:23:30

De heer De Rook: Met dat traject zijn we nu mee bezig en ik stel voor dat we het toevoegen aan de LTA, zodat we uw raad goed meenemen in wat erin staat. Dat wordt niet alleen maar een tabel met 'wanneer gebeurt wat', maar we moeten het aankleden met de aspecten die u heeft gezegd, zoals houding en gedrag en wat we verwachten van mensen, maar ook met de vraag vanuit het college: "Wanneer vindt u dat we het goed gedaan hebben?" Het moet niet zo zijn dat de vraag of een participatietraject goed is gegaan wordt bepaald door of er aan het eind iemand wel of niet boos is. Het moet erover gaan of we vinden dat we het met de juiste intentie en houding hebben gedaan en of we de juiste mogelijkheden hebben geboden om uiteindelijk een voldragen besluit te kunnen nemen als raad van de gemeente Groningen, omdat we weten dat er altijd belangentegenstellingen zijn.

01:24:20

Voorzitter: Meneer Sijbolts heeft een dringende vraag.

01:24:22

De heer Sijbolts: Ik ben het eens met het laatste punt van de wethouder, maar dat betekent een honderdtachtig graden wijziging ten opzichte van de huidige werkwijze. Inspraak leidt tot wijsheid en draagvlak. De heer Koks had het net over uw opmerking dat het pas tastbaar wordt als mensen pas zien wat er gaat gebeuren in hun straat of wijk en dan willen ze meer dan daarvoor kon. Ik heb die discussie ook weleens met u gehad toen u nog wethouder van verkeer was. Ik constateer dat er in al die jaren nooit een oplossing is gekomen voor dat probleem. Bij de Zuidelijke Ringweg, mevrouw De Wrede had het daar al over, was hetzelfde probleem, maar misschien op een iets andere manier. Op het moment dat het zichtbaar en tastbaar wordt hebben we een probleem. Ik wil graag weten hoe de wethouder dat tussen nu en volgend jaar denkt op te lossen?

01:25:14

Voorzitter: Daar zijn we allemaal heel benieuwd naar.

01:25:16

De heer De Rook: Voorzitter, het punt dat ik zojuist gemaakt heb is dat wij dit niet honderd procent gaan oplossen. Er zijn verschillen van inzicht en het is belangrijk - ik ben ook raadslid geweest - dat de raad daar zijn rol goed in speelt. Aan de ene kant om ervoor te zorgen dat zij kijken of het proces goed is verlopen, maar aan de andere kant - Als het gaat over de bewonersorganisaties voor wijkoverstijgende thema's: daar kiezen de inwoners van onze gemeente elke vier jaar een stel mensen voor en dat bent u! Dus als het gaat over wat de

bewoners van deze wijkoverstijgende thema's vinden zit het college dat hier, in dit gremium, aan u te vragen. Dat is eigenlijk hoe het zit. Als het gaat over wijkoverstijgende thema's is het aan de gemeenteraad om daar van te zeggen hoe u dat wilt hebben en dat werken wij, volgens mij, uit volgens de werkwijze die de heer Loopstra zegt. Iedereen is vrij om te adviseren over dat soort wijkoverstijgende thema's, maar de instemming ligt niet bij de wijkorganisatie. Die ligt hier in de gemeenteraad, want dat is de rol die u als volksvertegenwoordiging en als kaderstellend orgaan van deze gemeente heeft.

01:26:13

Voorzitter: Ik kan mij voorstellen dat hier op gereageerd gaat worden. De heer Koks.

01:26:19

De heer Koks: Voorzitter, maar het gaat erom wat daaraan voorafgaat. Natuurlijk is het zo dat wij hier - dan heb ik tenminste ook wat te zeggen - de beslissingen nemen over wijkoverstijgende zaken, maar daaraan vooraf moet er van alles en nog wat gebeuren, waar direct belanghebbenden collectief hun opvattingen kenbaar kunnen maken.

01:26:37

De heer De Rook: Wat ik zeg is dat ik de behoefte zie bij de raad om wat meer inzicht te krijgen in hoe de gemeente dat nu doet en dan niet per dossier, maar overkoepelend. Wanneer speelt wie nu welke rol? Wat verwachten wij van het college als het gaat over het organiseren van inspraak en betrokkenheid van inwoners op een dossier? Wij hebben er als college ook belang bij om dat aan de voorkant te doen, zodat we daar achteraf niet de discussie over hoeven te voeren, omdat we er dan niks meer aan hebben, want dan is het allemaal al gebeurd. Dus ik zou zeggen: "vooraf!" Ik snap het punt helemaal, dus ik wil u toezeggen dat wij, op het moment dat wij met die participatieverordening aan de slag gaan, uw raad daar goed bij betrekken en dat we dat niet smal doen, maar breed als het gaat over hoe wij mensen meenemen bij dit soort wijkoverstijgende thema's. Ik kan me goed voorstellen dat bij de opdracht voor de begeleidingscommissie we wellicht de participatieverordening, als onderdeel van dit thema, daaraan toevoegen.

01:27:34

De heer De Rook: Voorzitter, ik denk dat ik bij de sprekers het begin, want die hebben een aantal vragen gesteld. Meneer Eldering staat hier als eerste op mijn lijstje en hij heeft een aantal goede punten gemaakt. Hij heeft gevraagd om betrokken te worden bij de verdere invulling. Het is uitdrukkelijk de bedoeling van deze aanpak om onze wijken en dorpen daarbij te betrekken, dus u ook. Zowel als bewonersorganisatie maar ook in de breedte voor initiatiefnemers en mensen die aan de gang zijn in hun wijk. Die willen we het komend jaar in deze aanpak aan het woord laten. Het pleidooi voor houding en gedrag is helemaal terecht. Dat heeft meneer Van der Kellen ook aangegeven en die zegt: "Ik zie in de praktijk vaak dat de houding en gedrag anders is dan op papier staat". U zou nu een hele waslijst met voorbeelden kunnen geven waar het goed gaat, maar dat vind ik eigenlijk niet zo interessant. Ik vind het veel interessanter om te kijken waar het nog beter kan. Dat gaat ook over de dienstverlening en de loketten, zeg ik tot de heer Van der Kellen. Daar komen we binnenkort met uw raad over te spreken.

01:28:34

De heer De Rook: Het gaat over wat je doet en in welke volgorde. Wij hebben ervoor

gekozen om eerst aan de raad te vragen - dit is tevens een antwoord op de vraag van de heer Sijbolts - "Vindt u dit een goede aanpak?" om vervolgens met de bewonersorganisaties in de wijken aan de slag te gaan en daarna weer bij deze raad terug te komen. Dit is niet het einde van die aanpak, maar dit is het begin. Het is juist de bedoeling om de opdracht bij deze raad op te halen om uiteindelijk met u - zeg ik tot de heer Van der Kellen, de heer Eldering en de heer Noordam vanuit de VWH - aan de slag te gaan. Tegen de heer Noordam zeg ik dat het de bedoeling is dat deze exercitie gaat leiden tot een vervanging van het convenant, waarvan het mijn verwachting is dat die veel ruimer wordt en meer ruimte geeft aan bewonersorganisaties dan het oorspronkelijke convenant. Ik hoop dat we met het VWH aandacht hebben voor welke rol een wijk kan spelen bij de gemeente, maar ook breder in de richtingen die de heer Noordam daarover schetst. Volgens mij is de VWH een goed voorbeeld van hoe dat er in de praktijk uit kan zien.

01:29:32

Voorzitter: Ik denk dat er nog een paar vragen liggen van raadsleden waar we nu naartoe moeten gaan voor de afronding.

01:29:37

De heer De Rook: Ik heb hier als eerste de brief van de Stadspartij. De heer Sijbolts zegt: "We vinden dat het allemaal lang duurt en waarom zijn de bewonersorganisaties er niet eerst bij betrokken?" Wij hebben een jaar nodig, omdat wij een jaar lang met alle bewonersorganisaties en iedereen die in de wijk actief is willen gaan spreken. Als u zegt: "Doe dat maar niet", dan kan het veel sneller, maar het lijkt mij bij deze aanpak passen dat we de wijken en dorpen aan het stuur laten. Daar hebben we tijd voor nodig, onder andere omdat we vaak te maken hebben met vrijwilligers die dat doen. De VVD heeft gevraagd naar pluriformiteit in de wijken en al die verschillende facetten. We willen daar in deze aanpak recht aan doen. Er komt niet één blauwdruk dat iedereen hetzelfde moet doen. De wijk moet ons vertellen hoe zij het willen hebben. Wij willen aansluiten bij wat men daar wil en voor zich ziet, waarbij we ervoor zorgen dat de proportionaliteit van de kosten ook aan de orde is. De realisatiekracht moet erover gaan dat als een wijk veel van ons overneemt daar ondersteuning bij moet.

01:30:30

De heer De Rook: Dat was een vraag van meneer Koks en vanuit de VWH. Voor een wijk die zegt dat ze heel 'lean and mean' aan de slag willen hoeven we niet veel ondersteuning te organiseren. Ik ben het op dat punt helemaal eens met mevrouw Jacobs. Dan Student en Stad over inclusiviteit. Ook dat is een vraag aan de wijken zelf. Hoe gaan zij dat organiseren? Het is de bedoeling dat wij, als de wijken ons hebben verteld wat zij willen, als college, maar ook u als raad, kan zeggen: "Ja, wij vinden eigenlijk dat op het punt van inclusiviteit dat toch wat anders moet. Dat kan misschien wel beter". Het is de bedoeling om dat gesprek goed te organiseren. De vraag van de heer Bosch is hoe je dat dan precies doet. De hoop van het college is dat uiteindelijk de wijkorganisaties in de nieuwe vorm voor ons een betere gesprekspartner kunnen zijn om dit thema te adresseren. Hoe doen we dat nu? Hoe kunnen we dat beter maken? Hoe betrekken we die studenten erbij? Volgens mij hebben we allemaal de oplossing niet, dus is het een thema dat we moeten we blijven adresseren.

01:31:25

De heer De Rook: Dan de PVV over onafhankelijkheid. Ja, zeker als het erover gaat dat het

niet te politiek moet zijn. Als een wijkorganisatie dingen mag verdelen en mag zeggen wat de prioriteiten zijn is dat politiek. Het moet niet - daar zijn we het heilig over eens - partijpolitiek zijn. Het moet niet afhankelijk zijn van wie er in het college of in de raad zit, maar als de wijk ertoe in staat is, als zij willen verdelen, om dat te kunnen doen. Dat is politiek, maar dat moet onafhankelijk van de gemeenteraad of het college kunnen. Dat ben ik met mevrouw Blauw eens. De ChristenUnie heeft gezegd: "Kijk naar wat er is". Dat is onderdeel van deze aanpak, maar het is wel en-en. We kijken ook welke dingen er nog niet zijn georganiseerd, zodat we die een plek kunnen geven. Rustig starten: we hebben aangegeven dat we in eerste instantie bij drie beginnen en we hopen snel door te schakelen. Ik hoop dat als we met de eerste drie beginnen er allerlei wijken ongeduldig aan de poort rammelen om te vragen of ze ook met ons dat gesprek mogen voeren.

01:32:16

De heer De Rook: Kan de organisatie dit aan? Het idee is dat als we deze verandering doen het er uiteindelijk toe leidt dat het werk makkelijker wordt. Dus dat kan zeker. In de tussentijd is het een extra druk die op onze organisatie komt te liggen, maar zoals het college net zei, is de prioritering van dit onderwerp ontzettend hoog. Wij vinden dat het een opgave voor onze organisatie is, ook als dat ergens anders tijd kost. De vierde variant van de SP: Mijn gevoel was dat het meer over die wijkoverstijgende dingen ging. Daar heb ik over gezegd dat we het in de participatieverordening een goede plek moeten zien te geven.

01:32:52

Voorzitter: Ik dacht dat de klok onverbiddelijk was, maar meneer Bolle komt nu ook binnenlopen. We moeten echt naar een afronding.

01:32:57

De heer De Rook: Voorzitter, wat betreft de Partij van de Arbeid heb ik al een aantal dingen gezegd. De oproep om de hele organisatie hierin mee te nemen is, volgens mij, precies onze aanpak.

01:33:09

Voorzitter: Hartelijk dank voor deze inhoudelijk gedegen, maar toch snelle bijdrage. Ik wil tot slot nog graag aan jullie vragen: - ik voel me net een middelbare schoolleraar, want er worden tassen gepakt enzo - Hoe gaat dit door naar de raad? Is er iemand die behoefte heeft aan bespreking van dit stuk? Wordt er een motie ingediend? [onhoorbaar] Nee, dat klopt, we hebben meer dan de beschikbare tijd gebruikt. [onhoorbaar] Meneer Sietsma.

01:33:38

De heer Sietsma: Voorzitter, we hebben het model dat wij er een tweede bijeenkomst aan kunnen wijden. Ik geloof dat er volgende week nog ruimte is dus misschien is dat beter, zodat we herhaling in de raad kunnen voorkomen.

01:33:52

Voorzitter: Een tweede meningsvormende sessie?

01:33:54

Mevrouw Paulusma: Maar, Voorzitter, gaan we dan niet herhalen wat we nu ook gezegd hebben?

01:34:01

Voorzitter: Als we het meningsvormend doorleiden naar de raad, van wie kan ik dan bespreekpunten verwachten? Van een drietal partijen en er wordt ook een motie aangekondigd. Kunt u iets zeggen over wat de strekking daarvan zal zijn?

01:34:23

De heer Bosch: Om na te denken over de inclusie en hoe we dat gaan doen.

01:34:25

Voorzitter: Dan dank ik u allemaal hartelijk en nogmaals dank richting de insprekers en hun bijdragen. We spreken elkaar hierover weer in de raad.

01:34:35

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik kan niet in de agenda van de wethouder kijken, maar ik voel op zich wel voor het voorstel van de heer Sietsma.

01:34:42

Voorzitter: Ja, maar daar gaan we niet in mee. Bij meerderheid is besloten dat we dat niet op die manier gaan doen.